

ELŐTERJESZTÉS**a Képviselő-testület 2026. május 28-ai nyilvános ülésére**

Tárgy: Beszámoló a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény helyi végrehajtásáról

Előterjesztő: Tóth Csaba polgármester

Előkészítő: Orbán Andrásné, szociális ügyintéző

Előterjesztést látta:

duy
.....
Dr. Benkő Réka Zsófia
jegyző

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. Törvény (továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése alapján a települési önkormányzat és az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv **a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-éig** – a külön jogszabályban meghatározott tartalommal – **átfogó értékelést készít**. Az értékelést- települési önkormányzat esetén a képviselő-testület általi megtárgyalást követően- meg kell küldeni a gyámhatóságnak. A gyámhatóság az értékelés kézhezvételétől számított harminc napon belül javaslattal élhet a települési önkormányzat felé, amely hatvan napon belül érdemben megvizsgálja a gyámhatóság javaslatait és állásfoglalásáról, intézkedéséről tájékoztatja.

A helyi önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi, ill. gyámhatósági, gyámügyi feladatainak ellátását a Gyvt.-ben és a 149/1997. (IX.10.) Korm. rendeletben előírtak alapján végzi.

Az értékelés tartalmáról a 149/1997. (IX.10.) Korm. rend. 10. számú melléklete rendelkezik.

Tartalmi követelmények a települési önkormányzat és a megyei fenntartó számára, a Gyvt. 96. §-ának (6) bekezdésében előírt átfogó értékelés elkészítéséhez**I. A települési önkormányzat által készítendő átfogó értékelés tartalmi követelményei:**

1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0–18 éves korosztály adataira.
2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása:
 - a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok, elutasítások száma, főbb okai, önkormányzatot terhelő kiadás nagysága,
 - egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok,
 - gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok.
3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:

– gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata (alapellátásban részesülők száma, gyermekek veszélyeztetettségének okai, válsághelyzetben levő várandós anyák gondozása, családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása, jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai),

– gyermekek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok.

4.-5.

6. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők működését engedélyező hatóság ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása.

7. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciók elképzelések).

8. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása (amennyiben a településen készült ilyen program), valamint a gyermekkorú és a fiatalok bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása.

9. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, droprevenció stb.).

1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira

Lesenceistvánd					
	0-2 évesek	3-5 évesek	6-13 évesek	14-18 évesek	összesen
2025. december 31.	34	38	90	38	220

Lesenceistvánd község lakossága 2025. december 31-én: 974 fő volt.

A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a gyermekvédelmi törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat.

2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása

- Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása a jegyző hatáskörébe tartozik.

A jogosultság megállapítására a kérelem benyújtását követően kerül sor.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság feltételeit a Gyvt. 19. § (2) bekezdése határozza meg, melyek 2024. évben az alábbiak voltak:

A gyermeket gondozó családban az egy főre jutó jövedelem nem haladta meg a szociális vetítési alap összegének **245 %-át, azaz a 69.825,- Ft-ot**

- ha a gyermeket egyedülálló szülő, illetve más törvényes képviselő gondozza, vagy

- ha a gyermek tartósan beteg, illetőleg súlyosan fogyatékos, vagy
- ha nagykorúvá vált gyermek nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytat és 23. életévét még nem töltötte be, vagy felsőoktatási intézmény nappali tagozatán tanul és 25. életévét még nem töltötte be.

Az egy főre jutó jövedelem a gyermeket gondozó családban a fenti esetek közé nem tartozó esetekben a szociális vetítési alap összegének **225 %-át**, azaz **64.125, - Ft**-ot nem haladta meg, feltéve, hogy a vagyoni helyzet vizsgálata során az egy főre jutó vagyon értéke nem haladja meg külön-külön a szociális vetítési alap összegének hússzorosát, vagy együtt számítva a szociális vetítési alap összegének hetvenszeresét.

A Gyvt. 20/A. § (1) bekezdése alapján a gyámhatóság annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága

a) a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel,

b) a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel

alapösszegű pénzbeli támogatást folyósít, feltéve, hogy a gyermek, fiatal felnőtt az a) és b) pont szerinti időpontban a gyámhatóság határozata alapján nem minősül a 67/A. §-ban foglaltak szerint hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetűnek.

Lesenceistvánd településen 2025. évben a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény jogosultság fennállása okán augusztus hónapban 10 gyermek- - 62.500,- Ft összegben-, november hónapban 13 gyermek – 80.000,- Ft összegben- részesült támogatásban. A pénzbeli támogatás esetenkénti összege 6.000 Ft/fő volt (2H és 3H esetekben 6.500.- Ft/fő), melyet a központi költségvetés 100 %-ban megtérített.

2025. december 31-én 10 gyermek részesült rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben.

A 10 gyermek életkor szerinti megoszlása:

Életkor	0 – 2 éves	3 – 5 éves	6 – 13 éves	14 – 17 éves	18 évesnél id.
Fő	0	4	5	1	0

Lesenceistvándon a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítása során kérelem nem került elutasításra.

Hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek

2013. szeptember 1-től a Gyvt. 67/A.§-a szabályozza a hátrányos helyzet és halmozottan hátrányos helyzet megállapítását Ennek alapján **hátrányos helyzetű** az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről, vagy a családbafogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,
- b) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a

rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

- c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapító, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

2) **Halmazottan hátrányos helyzetű**

- a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az (1) bekezdés a)-c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,
- b) a nevelésbe vett gyermek,
- c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

A gyámhatóság a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság elbírálásával egyidejűleg kérelemre – külön döntésben, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsággal egyező időtartamra – megállapítja a gyermek, nagykorúvá vált gyermek hátrányos vagy halmazottan hátrányos helyzetének fennállását.

Lesenceistvánd településen a szülők kérése alapján a hátrányos helyzet fennállását nem, míg a halmazottan hátrányos helyzet fennállását 2 családban, összesen 4 gyermek esetében állapította meg a jegyző a tavalyi évben.

- Egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok

Lesenceistvánd településen 2021. június 1. naptól hatályos települési támogatásokról, gyermekvédelemről és az egyéb szociális ellátásokról szóló 4/2021. (V.27.) önkormányzati rendelet értelmében települési támogatást kell biztosítani a család segítézés elvének érvényesítésével, mely pénzbeli és természetbeni ellátás formájában is nyújtható.

A települési támogatás formái:

- lakhatási költségekhez nyújtott települési támogatás
- rendkívüli települési támogatás
- gyermekétkeztetés költségeihez való hozzájárulás
- gyermek születésének támogatása
- gyermek iskolakezdésének támogatása

Természetbeni ellátásként lehetőség van a gyermekintézményi térítési díj átvállalására, tanszervásárlásra.

A családban életvitelszerűen együtt élő személyek életmódját, szociális helyzetét, valamint a rászorultságot egységben kell vizsgálni. A települési támogatás pénzbeli vagy természetbeni formájáról a döntéshozó az összes körülmény figyelembevételével dönt.

Lesenceistvánd település önkormányzatához 2025. évben a gyermekétkeztetés költségeihez nyújtott települési támogatásra kérelem nem érkezett.

Lesenceistvánd Község Önkormányzata a helyi rendeletben foglaltak alapján támogatja az általános és középiskolás nappali tagozaton tanulók iskolakezdését az adott tanévre vonatkozóan a tanév megkezdése és november 15. közötti időszakban beadott kérelmek, illetve

a jogosultsági feltételeknek való megfelelés esetén. *Iskolakezdési támogatásban* 2025. évben Lesenceistvándon 2 kérelmező összesen 100.000.-forint összegbe részesült.

Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíjrendszer

A rendszer célja az esélyteremtés érdekében a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok felsőoktatásban való részvételének támogatása.

A felsőoktatási önkormányzati ösztöndíjpályázatra 2025. évben **Lesenceistvándon** 2 db „A”-s pályázat érkezett.

- Gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok

A Lesence Völgye Közös Fenntartású Általános Iskola tanulói közül a felső tagozatos diákok Lesencetomajon tanulnak, így ők a lesencetomaji óvoda konyhájáról étkeznek.

Az alsó tagozatos gyermekek Lesenceistvándon tanulnak.

A gyermekek (óvodás, menzás, napközis) étkeztetése a Lesenceistvándi Művelődési Ház és Közétkeztetési Intézményből történik.

Az óvodában összesen 50 főgyermek nevelése, oktatása folyik, ebből 40 fő gyermek lesenceistvándi, 6 fő gyermek uzsai lakos.

Közülük a térítési díj teljes összegét fizeti összesen 3 fő lesenceistvándi és 0 fő uzsai gyermek. Ingyenes étkezésben részesül 47 fő, melyek közül 37 fő lesenceistvándi és 6 fő uzsai lakos.

Az általános iskolában tanulók száma összesen: 126 fő, alsó tagozatban 56 fő – ebből: 34 fő lesenceistvándi -, felső tagozatban 70 fő – ebből: 27 fő lesenceistvándi gyermek - tanul.

Az általános iskolai alsó tagozatos lesenceistvándi tanulók közül 1 fő ingyenes étkezésben, 19 fő 50 %-os étkezésben részesült. Az étkezésért teljes árat fizetett 11 fő lesenceistvándi gyermek.

Az általános iskolai felső tagozatos lesenceistvándi tanulók közül 4 fő ingyenes étkezésben, 6 fő 50%-os étkezésben, részesült. Az étkezésért teljes árú díjat fizetett 5 fő lesenceistvándi gyermek.

2025. évben Lesenceistvánd Község Önkormányzata részt vett a szünidei gyermek étkeztetésekben, amely összesen 64 napot érintett.

Lesenceistvándon a tavaszi szünetben 8 fő, a nyári szünetben 10 fő, az őszi szünetben 8 fő, a téli szünetben 8 fő részesült étkeztetésben.

3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása

Gyermekjóléti alapellátások

A Gyvt. 38.§-a értelmében az alapellátásnak hozzá kell járulnia a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzéséhez.

Az alapellátások körébe az alábbiak tartoznak:

- gyermekjóléti szolgáltatás (a gyermekjóléti szolgálat útján),
- gyermekek napközbeni ellátása – bölcsőde,
családi napközi,
házi gyermekfelügyelet
óvoda, iskola,
- gyermekek átmeneti gondozása – helyettes szülő,
gyermekek átmeneti otthona
családok átmeneti otthona.

Az előzőekben felsoroltak közül településünkön a gyermekjóléti szolgálat, az óvoda és iskola áll a szülők és a gyermekek rendelkezésére.

A gyermekjóléti szolgáltatás

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségét, a családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermekek visszahelyezését.

Lesenceistvánd településen a gyermekjóléti szolgáltatást társulással létrehozott az „Együtt Egymásért” Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat biztosítja.

Az intézmény székhelye: 8318 Lesencetomaj, Kossuth Lajos utca 91.
Levelezési címe: 8318 Lesencetomaj, Kossuth Lajos utca 91.
Telefonszáma: 87/436-774
email címe: egyuttegyomasert8318@gmail.com

Felügyeleti szerve: „Lesencéktől a Balatonig” Szociális és Gyermekjóléti Alapszolgáltató Társulás Társulási Tanács.

Az „Együtt Egymásért” Szociális és Gyermekjóléti szolgálat önkormányzatok társulásának keretében önállóan működő költségvetési szervként működik. Költségvetése Lesenceistvánd települési Önkormányzat költségvetésébe épül be.

A Szolgálat négy szakfeladatot lát el: a gyermekjóléti szolgáltatást, a családsegítést, a szociális étkeztetést és a házi segítségnyújtást.

Gyermekjóléti szolgáltatás esetén az ellátási terület:

- Balatonederics község közigazgatási területe
- Lesencefalu község közigazgatási területe
- Lesenceistvánd település közigazgatási területe
- Lesencetomaj község közigazgatási területe

- Nemesvita község közigazgatási területe
- Uzsa település közigazgatási területe
- Zalahaláp község közigazgatási területe.

Gyermekjóléti szolgáltatás

A Gyermekjóléti Szolgáltatás – összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési – oktatási intézményekkel, illetve szolgálatokkal – szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. Tevékenysége körében folyamatosan figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét. Feladatai közé tartozik a gyermekek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése, valamint, hogy az ellátandó településeken minden gyermek és szülő megfelelően tájékozódjon a jogairól és az ellátásokról. Munkájuk során igyekeznek folyamatosan megjelenni a települések közéletében. Fontos, hogy a lakosság ismerje a Szolgálat munkáját, tevékenységét, hogy a problémáikkal tudjanak a megfelelő helyre fordulni.

Nagyon fontos, hogy a családgondozás önkéntes alapon történjen, mert csakis ebben az esetben várható el, hogy a családtagok aktívan részt vegyenek a gondozási terv megvalósításában.

Alapelv, hogy az elvárt pozitív minta megerősítése sokkal inkább fejlesztő hatású, mint a nem elfogadott viselkedés állandó korrigálása, hangsúlyozása.

A segítő szakember célja nem a probléma megoldása, hanem a kliens felkészítése arra, hogy idővel saját maga tudja megoldani gondjait, problémáit.

A Gyermekjóléti Szolgálat 2025. évi gondozási tevékenysége Lesenceistvánd településen

1. számú táblázat

Sor szám	Nem és kor		Alapellátásban történő gondozás	Védelembe vétel	Nevelésbe vett
1.	Összesen	0-2 év	2	-	-
2.		3-5 év	2	-	-
3.		6-13 év	6	1	-
4.		14-17 év	-	1	-
5.	Összesen (01-04. sorok)		10	2	-
6.	Családok száma		7	2	-

Gyermekjóléti szolgálat gondozási tevékenysége az intézmény ellátási területére vonatkozóan
2025. évben.

2. számú táblázat

Sor szám	Nem és kor		Alapellátásban történő gondozás	Védelembe vétel
1.	Összesen	0-2 év	8	2
2.		3-5 év	5	5
3.		6-13 év	13	16
4.		14-17 év	4	3
5.	Összesen (01-04. sorok)		30	26
6.	Családok száma		30	15

A gyermek veszélyeztetettsége: olyan – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult – állapot, amely a gyermek testi, lelki, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja, vagy akadályozza.

Veszélyeztetettségi tényezők:

Lakáskörülmények

- Lakás és környékének rossz állaga, higiénés állapota
- Túlzsúfolt lakás, mennyire biztos a lakóhely
- Élősködők és rágcsálók nagyszámú jelenléte

Életmód

- A szülő egészségi állapota (pszichiátriai betegség, tartós betegség, fogyatékoság)
- Szenvedélybetegségek jelenléte (alkohol, drog, játék)
- A felügyelet hiánya bármely családszerkezetnél
- A szülők konfliktusos kapcsolata egymással (válás, agresszió egymással szemben)
- Az alacsony jövedelem helytelen beosztása
- Erkölcstelen életvitel (szexuális magatartás, bűnöző életmód)

Elhanyagolás

- Testi elhanyagolás: éheztetés, gondozási hiányosságok
- Érzelmi elhanyagolás: ingerszegény környezet, szeretethiányos szülő – gyerek kapcsolat, közömbösség
- Értelmi elhanyagolás: nem kíséri figyelemmel a szülő a gyermek iskolai munkáját

Agresszió

- Fizikai agresszió a gyermekkel szemben: szexuális zaklatás, bántalmazás
- Leleki agresszió a gyermekkel szemben: érzelmi zsarolás, kiabálás, veszekedés, túlzott szigor
- Felelőtlen, következtelen szülői magatartás a gyermeknevelésben

A gyermekjóléti szolgálat egész éves munkájának nagyobb részét a veszélyeztetettség megelőzése, feltárása, valamint a meglévő veszélyeztetettség csökkentése és megszüntetése teszi ki. A munka azért is nagyon összetett, mivel maga a veszélyeztetettség is komplex fogalom.

Több tényező együttesen hozza létre. Szinte nincs olyan eset, ahol csak és kizárólag egy veszélyfaktor adja a veszélyeztetettség alapját. A legfontosabb és legjellemzőbb veszélyfaktorok a mai rendszer tekintetében: anyagi problémák, párkapcsolati problémák, munkanélküliség, idő hiánya és az előző faktorok okozta feszültség következményeként a gyermeknevelési problémák, szülők közötti konfliktusok, érzelmi elhanyagolás, néha bántalmazás. Ezen faktorok oda-vissza kölcsönhatásban állnak, így gyakran több faktor együttes megléte alakítja ki a veszélyeztetettség tényét.

Az **alapellátás**, a veszélyeztetettség megelőzésére irányuló gondozási forma, a **védelembevétel hatósági intézkedés**, mely a veszélyeztetettség megszüntetésére irányul.

A családgondozó az eset összes körülményeinek feltárása után mérlegeli, hogy a kialakult veszélyeztetettség megszüntethető – e az önként igénybe vehető alapellátásokkal vagy a gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó, illetve egyéb hatósági intézkedés kezdeményezésére van – e szükség

Az alapellátás megszűnésének oka lehet a családgondozás eredményessége, a 18. életév betöltése, valamint más településre történő elköltözés. A megszűnés nem minden esetben tekinthető véglegesnek, vannak családok, akik rövid időn belül visszakerülnek az ellátásba, mivel a pozitív változásokat nehezen tudják hosszabb távon fenntartani, így ismét a szolgálat látókörébe kerülhetnek.

Abban az esetben, ha az alapellátás során a *gyermek vagy a család nemtanúsít együttműködő magatartást*, a Gyermekjóléti Szolgálat a gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó intézkedések közül javaslatot tehet a Járási gyámhivatalnak a **gyermek, védelembé vételére, illetve ideiglenes hatályú elhelyezésére**.

2025. évben Lesenceistvánd településen 2 fő védelembé vett gyermek volt a nyilvántartásában.

Védelembé vétel:A gyermekjóléti szolgálat - lehetőség szerint az általa összehívott esetkonferenciát követően - javaslatot tesz a gyermek, védelembé vételére, ha előzetesen megkísérelte a gyermek veszélyeztetettségét alapellátás keretében megszüntetni, de az a gyermek és/vagy a szülő együttműködése hiányában nem vezetett eredményre. A védelembé vétel hatósági intézkedés, a gyámhivatal rendeli ki a családgondozót a családdal, gyermekkel kapcsolatos feladatok megvalósításához.

A védelembé vétel során a családgondozó gondozási – nevelési tervet készít a gyermekvédelmi nyilvántartás megfelelő adatlapjait kitöltve, a Gyvt. 68.§ (4) bekezdésében meghatározott határidőre a szülő, a gyermek, az érintett személyek és – szükség esetén – szakemberek bevonásával.

A gondozási – nevelési terv tartalmazza a veszélyeztető körülmények megjelölését, a védelembé vételhez szükséges változásokat, ennek elérése érdekében a családgondozó, más szakemberek, szülő és a gyermek feladatait határidők megállapításával. A védelembé vétel során a családgondozó feladata: gondozási-nevelési tervben foglalt feladatok teljesítésének segítése, az érintett családtagok együttműködésének megnyerése a gondozás során, hogy sor kerülhessen a védelembé vétel megszüntetésére.

Gyámhivatal tájékoztatása – felülvizsgálat keretében – a védelembé vétel keretében történő gondozás tapasztalatairól.

Amennyiben a gondozási-nevelési terv megvalósítása szülő és a gyermek nem megfelelő együttműködése miatt nem lehetséges, a családgondozó írásban jelzi ezt a tényt a Járási gyámhivatalnak, illetve felhívja a gyermek és a szülő figyelmét arra, hogy a védelembé vétel

eredménytelensége miatt a gyermekvédelmi gondoskodás más formájára kerülhet sor. **(ideiglenes hatályú elhelyezés → nevelésbe vétel →szakellátás)**

Szakellátásban lévő gyermekek családjainak gondozása az adott településen
3. számú táblázat

Megnevezés	Gondozottak száma
Családok száma	-
Ezen családok szakellátásban lévő gyermekeinek száma	-

Szülői felelőtlen magatartás, értelmi fogyatékos gyermekét veszélyeztető magatartás miatt került sor az ideiglenes hatályú elhelyezésre. A gyermek jelenlegi gondozási helyén speciális, értelmi képességének megfelelő, fejlődéséhez szükséges szakemberek által történő folyamatos gondoskodásban, ellátásban részesül. A nevelésbe vett gyermekek gyámjaival, a nevelőszülőkkel, valamint vérszerinti családjukkal a gyermekjóléti szolgáltatnak kapcsolatot kell tartani, elősegítve a gyermek és szülei közötti kapcsolattartást.

A szolgálatunk részéről a nevelésbe vett gyermekekkel a személyes kapcsolattartás fontos feladattá vált a gyermek, gondozási helyén történő látogatással. A szülőket a tervszerű gondozás során megpróbáljuk alkalmassá tenni, hogy a gyermekek visszakerülhessenek vérszerinti családi környezetükbe.

Az állam fontos feladatának tekinti a gyermekek családjukba történő visszagondozását, a módszertani intézmény hangsúlyozott ellenőrzési szempontnak tekinti ennek megvalósulását.

A szolgálatnak feladata az **utógondozás** biztosítása is. Az utógondozás – amelyre a nevelésbe vétel megszűnése után kerül sor – elősegíti a gyermek családi környezetbe történő visszailleszkedését. **2025. évben nem volt utógondozott gyermek a településen.**

Bűnelkövető gyermek - és fiatalkorúról nem érkezett jelzés a tárgyévben.

Lesenceistvánd településen 2025. évben válsághelyzetben levő várandós anya nem volt.

A gyermekjóléti szolgálat elsődleges célja e tekintetben a prevenció, azaz, hogy elkerülje a terhesség kapcsán felmerülő veszélyeztető tényezők megjelenését, mint pl. titkolózás, tagadás, egészségügyi ellátás megkerülése.

Segítő szakemberként fontos, hogy támogassuk a várandós anyákat és családjaikat. Támogassuk úgy, hogy ne kelljen eltitkolni terhességüket, esetleg bántani a magzatot, önmagukat. Közösén kell megtalálni azt a megoldást, amely egyaránt szolgálja az anya, a születendő gyermek és a társadalom érdekeit.

A Gyermekjóléti Szolgáltató tevékenység a kezelt (elsődleges) probléma típusa szerint az adott településen

4. számú táblázat

Sorszám	Megnevezés	Kezelt problémák száma
1	Életviteli	5
2	Gyermeknevelési	1
3	Gyermekintézménybe történő beilleszkedési nehézség	-
4	Egészségi probléma, egészségkárosodás következménye	1
5	Családi konfliktus	2
6	Szülők vagy a család életvitele	-
7	Szülői elhanyagolás	-
8	Családon belüli bántalmazás	-
9	Fogyatékoság, retardáció	-
10	Lelki mentális	-
11	Összesen (1-10. sorok)	9

Az előző évekhez képest a statisztikai számadatokat figyelembe véve, az elsődleges probléma a társadalmi szinten jelentkező életviteli, gyermeknevelési problémák, amiket a családok rossz szociális helyzete (munkanélküliség, elhelyezkedési, megélhetési, lakhatási problémák) és a szülők életvitele okoz. A családok problémái, - amelyeket valamilyen módon kezelni kell - az esetek többségében nem önmagukban jelennek meg, hanem a problémák egymással kölcsönhatásban, halmozottan fordulnak elő.

A mentálisan sérülékeny szülők gyermekei állandó feszültséghelyzetben élnek, ezért szolgálatunk részéről elő kell segíteni a stresszel való egészséges megküzdési formák kialakítását. Mindezt családlátogatások, iskolai fogadóórák keretében tesszük.

Széleskörű ismereteket igényel a szakmai munka végzése. A tárgyévben a gyermekek magatartásproblémáit, a szülők gyermeknevelési nehézségeit, pszichés problémáit felismerve egyre több gyermeket és szülőt közvetítettünk más szolgáltatásba (pl. nevelési tanácsadó, pszichológus, ideggondozó).

A gyermekek lelki egészsége érdekében a társszervekkel közös együttműködéssel igyekszünk orvosolni a gyermekeknél, szülőnél felmerülő pszichés problémákat, ezzel együtt megtalálni a beavatkozási pontokat.

A gyermekjóléti és a családsegítői feladatok mára már nehezen határolhatók el egymástól. Folyamatosan figyelemmel kell kísérnünk a családtámogatási ellátásokat érintő változásokat, információt nyújtunk a pénzügyi ellátásokról, munkaerő piaci kapcsolódásokról.

Látogatások során a szülőket gyermeknevelési, életmód- és életvezetési tanácsokkal látják el, abból a célból, hogy olyan körülményeket tudjanak kialakítani a családban, amely a gyermek test, lelki, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését lehetővé teszi.

A Gyermekjóléti Szolgálat szakmai tevékenysége a tárgyévben az adott településen

5.számú táblázat

Sorszám	Megnevezés	Szakmai tevékenységek száma
1	Információnyújtás	214
2	Segítő beszélgetés	214
3	Tanácsadás	214
4	Hivatalos ügyekben való közreműködés	68
5	Családlátogatások száma	214
6	Esetmegbeszélés	39
7	Első védelembe vételi tárgyaláson való részvétel	-
8	Felülvizsgálati tárgyaláson való részvétel	-
9		
10	Környezettanulmány elkészítése	3
11	Konfliktuskezelés	-
12	Szakmaközi megbeszélés	6
13	Esetkonferencia	5
14	Esetkonzultáció	-
15	Adományközvetítés	-
16	Nevelési-oktatói intézmény gyv. feladatainak segítése	-
17	Összesen (1-16. sorok)	977

A kommunikáció fontos eszköze a munkavégzésnek, de nemcsak a kapcsolattartás eszköze, hanem gyakran a családon belüli konfliktusok melegágya is. Holott némi odafigyeléssel, empátiával a legtöbb probléma áthidalható lenne.

Az elmúlt év tapasztalatai azt mutatták, hogy a családgondozások során a szülők számára biztosított segítő beszélgetések szükségesnek bizonyultak. Megfigyelhető, hogy a gyermekek magatartási problémáinak oka felsőbb szinten, a család működési zavarában keresendő, vagyis a gyermek a családtagok közötti diszharmonikus kapcsolat tünezhordozója. A magatartászavarral küzdő gyermekek számára szükség esetén családterápiát kellett kezdeményezni a családtagok bevonásával.

A társadalmi - gazdasági nehézségek (munkanélküliség, megélhetési problémák, az említett idő hiánya) az ezzel együtt járó mindennapos feszültség egyre nagyobb terhet ró a szülőkre, amely miatt egyre nehezebben képesek a nyugodt családi légkör biztosítására. A szülői elhanyagolás (minőségi törődés, tartalmas foglalkozás hiánya) és a szülők- vagy a család életviteléből adódó problémák, gyermeknevelési problémák eredője legtöbb esetben az anyagi, megélhetéssel kapcsolatos probléma. A Szolgálat által nyújtott gyermeknevelési tanácsadás szolgáltatást egyre több szülő veszi igénybe, akár egyszeri tanácsadás keretében. A Pedagógiai Szakszolgálat szakembereivel folyamatos kapcsolatban vannak, számos esetkonzultációt tartanak.

A családgondozó munkája során alkalmazott módszerek:

- Problémafeltáró beszélgetés,
- Segítő beszélgetés,
- Célzott beszélgetés,
- Tanácsadás (életvezetési, mentális, jogi, pszichológiai)

Szolgáltatások köre:

- Gyermeki jogokról, a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, valamint a támogatásokhoz való hozzájutás segítése
- Tanácsadás, segítő beszélgetések
- Hivatalos ügyek intézésének segítése
- Pszichológiai tanácsadás → nevelési tanácsadó (pszichoterápia, családterápia)
- Szabadidős programszervezés (játsszoházak)
- Szükséges szolgáltatáshoz (anyagi, természetbeni) jutás elősegítése

Iskolai igazolatlan hiányzások/iskoláztatási támogatás megvonása

10 óra igazolatlan mulasztás esetén az iskola, jelzést küld a gyermekjóléti szolgálatnak és a gyámhatóságnak, majd a hatóság figyelmezteti a szülőt, a jogkövetkezményekre. 30 óra igazolatlan hiányzás már szabálysértési eljárást von maga után. A gyermekjóléti szolgálat a családot, szülőt, gyermeket felkeresi otthonában, intézkedési tervet készít, a tankötelezettség teljesítése érdekében.

50 igazolatlan óra esetén az iskola a jelzést megküldi a gyámhivatalnak az 50 óra igazolatlan mulasztás tényéről. Hatósági intézkedés keretében a 16 év alatti gyermeket védelembe veszi, a családi pótlék (iskoláztatási támogatás) 3 hónapra megvonásra kerül. A védelembe vétel során a gyámhivatal kötelezi a szülőt és a gyermeket bizonyos magatartásformákra, ezek megszegése súlyosabb hatósági intézkedéseket is maga után vonhat.

A fent leírtak esetén nagyon fontos a szülő/gondviselő, illetve a tanuló szoros együttműködése az iskolával és a gyermekjóléti szolgálattal. Az ifjúságvédelmi felelős az iskolában tanácsadás keretében folyamatosan segíti a gyermeket az erkölcsi nevelésben, felhívja a figyelmét a magatartási szabályokra, erősíti a pozitív magatartási normákat, emellett fontos a megfelelő szülői kontroll, valamint a feladatok teljesülésének segítése, ellenőrzése a családgondozó által.

A különböző nevelési- oktatási intézményektől 3 jelzés érkezett.

Gyermekjóléti Szolgálat 2025. évi szervező tevékenysége

A Gyermekjóléti Szolgálat feladatai közé tartozik az **észlelő és jelzőrendszer működtetése**, amely lehetővé teszi a gyermekeket általában veszélyeztető okok feltárását, valamint az egyes gyermek veszélyeztetettségének időben történő felismerését.

Az észlelő- és jelzőrendszer a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését gátló, vagy akadályozó magatartás, mulasztás vagy körülmény miatt kialakult állapot /veszélyeztetettség/ megelőzése érdekében végzi munkáját.

Nagyon fontos szerepe van a probléma megoldásban a jelzőrendszeri tagok időbeni információinak és a megoldásban való aktív közreműködésüknek. (A táblázat az írásban megküldött esetjelzések számát mutatja.) Munkájuk során nagy segítségükre voltak az önkormányzatok, Közös hivatalok, és az intézmények vezetői, dolgozói.

A településen az észlelő- és jelzőrendszeri tagok együttműködése jónak mondható. A jelzőrendszeri tagok rendszeresen élnek jelzési kötelezettségükkel, törekednek arra, hogy eredményes munkát végezzenek és a kialakult problémákat mihamarabb orvosolni lehessen. A jelzőrendszer tagjaival való kitűnő együttműködés fontos feltétele a hatékony munkavégzésnek. A gyermekjóléti szolgálat az együttműködés, valamint az észlelő- és

jelzőrendszer tagjai tevékenysége összehangolása érdekében esetmegbeszélést és szakmaközi értekezletet tart

A jelzőrendszer által küldött jelzések száma a tárgyévben az adott településen
6. számú táblázat

Sorszám	Megnevezés	Küldött jelzések száma
1	Egészségügyi szolgáltató	3
2	ebből védőnői jelzés	3
3	Szociális szolgálat	1
4	Közoktatási intézmény	3
5	Rendőrség	1
6	Ügyészség, bíróság	-
7	Pártfogó felügyelet	-
8	Társadalmi szervezet, egyház, alapítvány	-
9	Állampolgár	-
10	Önkormányzat, jegyző, gyámhivatal	-
11	Állampolgár	1
12	Összesen	11

A 2025. év szakmaközi értekezletek:

Szakmaközi értekezletek célja, hogy koordinációs tevékenység formájában a jelzőrendszer tagjainak gyermekvédelem területeit érintő témákból ismereteket közvetítsünk a hatékony munkavégzéshez.

A gyermekjóléti szolgálatnak a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet értelmében minden év február 28-ig tanácskozást kell szervezni, amelyen a jelzőrendszer tagjainak írásos tájékoztatóit figyelembe véve, átfogóan értékelésre kerül a jelzőrendszer éves működése.

Az értékelés alapján megállapítást nyert, hogy a jelzőrendszer munkáját segítő legfontosabb tényező a folyamatos konzultáció. Fontos a jelzőrendszeri tagokkal kiépített együttműködés fenntartása, a szakmai tapasztalatok folyamatos megbeszélése.

Szükséges a rendszeres kapcsolattartás az intézmények vezetőivel, gyermekvédelmi szakembereivel. A problémák összetettsége miatt megoldás is több esetben csak a különböző szakterületek együttműködése során valósulhat meg.

- Gyermek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, és az ezzel összefüggő tapasztalatok

Lesenceistvánd és Uza községek önkormányzatai közös fenntartású óvodát működtetnek Lesenceistvánd településen „Százholdas Pagony” Közös Fenntartású Napköziotthonos Óvoda néven. A törvényi feltételek biztosítottak.

Óvodai férőhelyek száma: 50 fő,
Óvodába járók száma: 50 fő,
Ebből lesenceistvándi gyermek: 40 fő,

A Lesence Völgye Általános Iskola állami fenntartású közoktatási intézmény a Balatonfüredi Tankerületi Központ fenntartásában. A törvényi feltételek biztosítottak.

6. Felügyeleti szervek által történt szakmai ellenőrzések

2025. évben a felügyeleti szervek által Lesenceistvánd településen gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzés nem történt.

7. Tervek 2026-ban:

- Továbbra is **rendszeres kapcsolattartás a jelzőrendszer tagjaival,**
- A **szakmaközi megbeszélésekre** újabb még nem tárgyalt témákat szeretnénk találni, hogy a jelzőrendszer tagjai egyre tágabb területet lássanak és tapasztalhassanak meg a gyermekjóléti munkából, ennek érdekében, a 2024-s költségvetésben, 300.000 Ft összeget terveztünk, annak érdekében, hogy lehetőség nyíljon, komoly szaktekintéllyel rendelkező előadókat hívni.
- Továbbra is fontosnak tartjuk a **személyes megbeszéléseket** a tagokkal, akár csak egy-egy intézmény képviselőjével, hogy minden egyes jelzőrendszeri tagnak személyre szabottan is tudjunk információt nyújtani, esetleg ötletet adni a felmerülő problémák megfelelő megoldásához,
- Mindenkit erősítünk abban, hogy lehetőleg a jelzéseket írásban is közöljék a szolgálattal, ezzel védve a saját és a szolgálat munkáját is.

Prevenció szerepe a gyermekjóléti szolgáltatásban

A Szolgálat kiemelt helyen említi az **iskolai szociális munkát**, a prevenció megvalósítását. A gyermekekkel való kapcsolatfelvétel során elsődleges cél, hogy elősegítsék a gyermekek számára, a pozitív gondolkodást, önmaguk, társaik és más emberek elfogadását. Meg tudják ismerni, hogy miben jók, mik a nehézségeik, hogyan tudnak azokkal megküzdeni. Ennek érdekében hasznos kezdeményezés lenne közösségépítő csoportfoglalkozások tartása az általános iskolás gyermekek számára.

Jövőbeni céljaink

Ellátási területeinken a művelődésszervezőkkel, oktatási intézményekkel együttműködve, a gyermekek testi, lelki, erkölcsi, szellemi fejlődését elősegítő, prevenciósz tevékenységet szolgáló klubfoglalkozások szervezése.

Segítségnyújtás a szülők számára a gyermekek felügyeletének az ellátásához, a gyermek hasznos szabadidő eltöltéséhez.

Szülőkkel és gyerekekkel közös programok szervezése, hogy elősegítsük a szülők és gyermekeik kapcsolatának a kialakítását, a közös együttlétet.

8. Bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása

Bűnmegelőzési programmal községünk nem rendelkezik.

- Gyermekkorú és fiatalkorú bűnelkövetők száma, az elkövetett bűncselekmények száma, bűnelkövetés okainak bemutatása

Gyermek és fiatalok bűnelkövetőiről jelzés nem érkezett 2025. évben

9. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés

A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés a szabadidős programok tekintetében mutatkozik meg. A korábbi évekhez hasonlóan, 2025. évben is közösen, közösségbe, csoportokba szerveződve a helyi művelődési ház által szervezett programokon szerepeltek. A településen élő gyermekek számára a szabadidő hasznos eltöltéséhez számos program áll rendelkezésre, így például játszóház, sportnap.

Lesenceistvánd településen a szabadidő eltöltésre lehetőséget nyújt a teleház, könyvtár, sportpálya, játszótér áll rendelkezésre a sportoláshoz, a szabadidő eltöltéséhez.

Több szabadidős tevékenységre, főleg a nyári szünetben szervezett programokra lenne szükség, amelyek a gyermekek korának és érdeklődésének megfelelnek.

Összességében megállapítható, hogy az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátása megfelelő szakmai színvonalon működik.

Tisztelt Képviselő-testület!

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a 2025. évben végzett gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról szóló átfogó értékelést vitassa meg, és fogadja el.

Határozati javaslat:

Lesenceistvánd Község Önkormányzat Képviselő-testülete megtárgyalta a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 96. § (6) bekezdése alapján az Önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok 2025. évi ellátásáról készített értékelést.

Az Önkormányzat a feladatellátásról szóló értékelést tudomásul vette, azt elfogadja és úgy határozott, hogy lehetőségeitől függően mindent elkövet a feladatellátás szinten tartása érdekében.

Az értékelést megküldi a Veszprém Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatalához (8200 Veszprém, Megyeház tér 1.)

Felelős: Tóth Csaba polgármester

Határidő: 2026. május 31.

Tóth Csaba
polgármester